

Sipos Erzsébet

## Örökre megmarad

*Dsupin Pál: Ami szívből jön, megmarad*

Karácsonyra kaptam ajándékba, Dsupin Pál *Ami szívből jön, megmarad* című verseskötetét volt magyartanáromtól, dr. Lisztóczy Lászlótól. Nem is adhatott volna szebb ajándékot!

Tudta, nagyon szerettem és tiszteltem Dsupin Pált. Két népzeneész unokahúgomat, dr. Borosné Toplenszki Tímeát és Magyar Ágneszt is tanította a nyíregyházi főiskola népzenei szakán. Tímeát még a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen is.

Kiváló népzenezőként ismertük, most már tudjuk, hogy kitűnő költő is volt. Műveit olvasva azon gondolkodtam, miért rejtegette előlünk remek alkotásait. Főleg a *Biblia*, az Isten-keresés önmarcangoló kínja, a lét és nemlét, az elmúlás, a világ megfelfejthetetlen titkainak örök filozófiai kérdései foglalkoztatták.

A költészetébe is zenét tudott varázsolni: „A cimbalomhúrba sodort szavakat”. Csengettyűként csilingelnek a „cs” alliterációi a *Most már csend van* című versében. A *Téli ima* pedig egyetlen bravúros lüktetés.

Szójátékaival nyelvünk kifogyhatatlan gazdagságából merít *Rozé, Színtelen, hangtalan, Zen* vagy *Hol hál a Hold?* című költeményeiben.

A Nap, a Hold, a csillagok, a felhők, a szivárvány gyakori szereplői verseinek. Ezekből az ősi motívumokból építkezik a népzene, a népköltészet is.

Luca, a költő egyik lánya illusztrálta a szép kötetet, s rajzaiban mind megöröklítette ezeket az ősi elemeket, megragadta a lényegét.

A vidám és játékos versek mellett mélyen megérintett a bibliai téma költeményeiben. A keresztre feszítést úgy ábrázolja, ahogyan előtte még senki. Vérlázítóan profán, ahogy megtörténhetett a világ legnagyobb koncepciós pere után a legszörnyűbb kivégzési mód. *A kovácsnál* című verse erről szól. A cím még nem sejtet semmit, de az első sorokból már világosan kiderül, hogy miért megy a két római katona vasszeget csináltatni a kovácshoz, majd az ácshez keresztet ácsoltatni, mely „Nehéz lett és kemény”. Aztán a két katona jóízűen megebédelt, „Bort is ittak”, a pribék is éhes volt, hazavágyott a családjához. A két jókedvű ácsinas lányokkal incselkedett az úton, miközben székereken hozták a keresztet. Ő, ahogyan a költő nevezi, mesteri ellentéte mindezeknek:

„...fáradtan remegett a kintól [...]

...bordája törötten sajgott:

és a kereszt alatt:

„Inkább csak por,

Mint ember és fa voltak.”

A nép egy része sajnálta és siratta, a másik, gúnyolta, nevette és megvetette. A vers jelképes értelmű is lehet, arra figyelmeztet, hogy hiába telt el két ezer év azóta, és fejlődött a világ, az emberi természet, az emberi jellem nem változott semmit. A tömeg befolyásolható, manipulálható, közönyösen megy el mások szenvedése mellett.

A kereszt, az egyetemes emberi szenvedés szimbóluma több költeményében is szerepel.

Az *Uram* című versében a közvetlenség, személyesség hangján kéri, hogy részt vehessen a kínok elviselésében:

„Uram, nagyhéten a szöget el ne felejtsd,  
Mert az én kezem kitérve, [...]  
Várom, hogy Krisztusom sorsa  
Engem is egy kicsit utolérjen.”

Ez a mélységes alázat, hit, együttérzés a humánus legmagasabb szintjére emeli költészetét.

Ezt a rendíthetetlen Isten- és emberszeretetet osztja szét közöttünk *Semmi baj* című költeményében.

Mikor Budapesten kollégái, barátai, tanítványai rá emlékeztek, felesége, Pannika, „a drága Édesanya” mindenkit megkínált abból a kenyérből, amelyhez a kovászt még férje készítette. Szétosztotta a fügefá termését is, a fügefát is férje ültette.

A kert növényeiben, gyümölcsfaiban, amelyeket ápolt, gondozott, a „csonka létben” tovább él.

„Nem csak voltam, de veletek vagyok” – ezt üzeni. Úgy érzem én is, hogy mindig közöttünk lesz és versei, mert szívből jöttek, örökre megmaradnak.

(*Dsida Jenő Baráti Kör, Eger, 2021*)